

INSPEKSJONSRAPPORT

FORSVARSBYGG
Postboks 405 Sentrum
0103 Oslo

Oslo, 18. desember 2018

Deres ref.:
Tore Joranger

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):

Saksbehandler:
Per Antonsen

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Gardermoen Flystasjon Kontrollnummer: 2018.064.I.miljodir

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Tore Joranger

Fra Miljødirektoratet:
Per Antonsen

Andre deltagere fra Miljødirektoratet:
Ingrid Aarre Daae

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Gardermoen Flystasjon den 28. - 29. november 2018. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Miljødirektoratet avdekket 2 avvik og ga 2 anmerkninger under inspeksjonen.

Avvik:

- Virksomheten har ikke interne rutiner som beskriver ansvaret de har i forhold til REACH
- Virksomheten deklarerer farlig avfall med feil avfallsprodusent

Anmerkninger:

- Virksomhetens skriftlige rutiner for substitusjon av kjemikalier kan forbedres
- Virksomhetens prøvetaking av vann kan forbedres

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 5 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

18. desember 2018	Per Antonsen		Einar Knutsen
dato	kontrollør	Miljødirektoratet	seksjonssjef

Kopi av rapporten sendes til:

- Fylkesmannen i Akershus ved miljøvernavdelingen
- Ullensaker kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: FORSVARSBYGG	
Organisasjonsnr.: 975950662	Eies av:
Bransjenr. (NACE-kode): 84.220 - Forsvar	

Kontrollert enhet

Navn: Gardermoen Flystasjon	Anleggsnr.: 0235.0072.01
Kommune: Ullensaker	Fylke: Akershus
Anleggsaktivitet: Flyplass	
Tillatelse gitt: 7. februar 1996	Sist endret: 28. august 2008

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven og produktkontrollloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Miljødirektoratets risikobaserte industritilsyn for i år.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Styringssystem
- Utslipp til vann
- Avfall
- Kjemikalier
- Regulerte stoffer

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Gardermoen Flystasjon plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Miljødirektoratet skal kunne avslutte saken, må Gardermoen Flystasjon innen 15. februar 2019

sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet. Vi har satt samme frist i pålegget om opplysninger, se kapittel 4.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (post@miljodir.no) til Miljødirektoratet v/Per Antonsen.

4. Pålegg om opplysninger

Gardermoen Flystasjon må sende Miljødirektoratet følgende opplysninger innen 15. februar 2019 (jf. produktkontrollloven § 5 første ledd):

Under tilsynet ble det informert om at virksomheten planlegger å ta prøver av brannskummet som var oppbevart på tanker i flyhangarene. Miljødirektoratet pålegger Forsvarsbygg å sende resultat av analysene til oss.

Klageadgang

Dere har rett til å klage på pålegg om opplysninger dersom dere mener at dere ikke har plikt eller lovlig adgang til å gi opplysningene. En klage bør begrunnes og skal sendes Miljødirektoratet senest 3 dager etter mottakelsen av denne rapporten (jf. forvaltningsloven § 14). En klage kan fremsettes både skriftlig og muntlig.

5. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 26. oktober 2018. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Gardermoen Flystasjon bli ilagt et gebyr på kr 26 200,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften § 39-8. Dette tilsvarer gebyrsats 6 for flerdagstilsyn. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og sendes til Miljødirektoratet.

En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

6. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på www.miljodirektoratet.no (jf. offentleglova).

7. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomheten har ikke interne rutiner som beskriver ansvaret de har i forhold til REACH

Avvik fra:

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften), § 5, annet ledd punkt 7.

Kommentarer:

Luftforsvarets base Gardermoen 134 Luftving er den største forbrukeren av kjemikalier på Gardermoen flystasjon. Innkjøp av kjemikalier til virksomheten foretas av Forsvarets egne etat for innkjøp, Forsvarsmateriell.

Under tilsynet ble det opplyst at det på Gardermoen Flystasjon benyttes i alt 10 kjemikalier som er inne på Kandidatlisten fra REACH. Av disse inneholder fire kjemikalier stoffer som er omfattet av Godkjenningslisten. Dette er en liste som oppdateres med nye stoffer to ganger i året, og det er viktig at virksomheter som benytter stoffer på listen er klar over pliktene som følger av bestemmelsene i forskriften. Virksomhetens prosedyrer hadde ingen beskrivelse av pliktene i henhold til REACH.

Avvik 2

Virksomheten deklarerer farlig avfall med feil avfallsprodusent

Avvik fra:

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 11-12. Virksomhetenes deklarasjonsplikt om avfallets innhold.

Kommentarer:

Virksomheter som leverer farlig avfall skal gi tilstrekkelige opplysninger om avfallets opprinnelse, innhold og egenskaper, slik at den videre håndteringen av avfallet kan skje på en forsvarlig måte. Når avfallet leveres til den som etter § 11-6 og § 11-7 kan håndtere avfallet, skal virksomheten som leverer avfallet fylle ut et deklarasjonsskjema som er godkjent av Miljødirektoratet.

Forsvarsbygg har delegert adgangen til å deklare farlig avfall til avfallsmottaket. Det ble under tilsynet observert at det ved deklarerer av enkelte typer farlig avfall benyttes feil organisasjonsnummer og feil navn på avfallsprodusent. Forsvarsbygg Markedsområde Østlandet er registrert som avfallsprodusent. Rett angivelse av avfallsprodusent er viktig for korrekt statistikk over farlig avfall, og myndighetenes kontroll med avfallet. For deklarerer av farlig avfall er det derfor viktig at Forsvarsbygg Gardermoen Flystasjon registreres som avfallsprodusent for avfallet.

8. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Virksomhetens skriftlige rutiner for substitusjon av kjemikalier kan forbedres

Kommentarer:

I HMS prosedyren til Luftvingen om kjemikaliehåndtering er det angitt at det er linjeledere/brukere som er ansvarlige for substitusjon av kjemikalier. Under tilsynet ble det opplyst at innkjøp ble fortatt av Forsvarsmateriell. Dette er ikke omtalt i prosedyren.

Anmerkning 2

Virksomhetens prøvetaking av vann kan forbedres

Kommentarer:

Virksomheten gjennomfører prøvetaking av overflatevann fra begge plattformene der det foregår fylling av drivstoff. Ved plattform syd var det en automatisk tidsproporsjonal prøvetaker som samlet vannet i en glasskolbe via en ledning i kunststoff. Under tilsynet hadde både ledningen og glasskolben et mørkt belegg på innsiden.

Ved Plattform nord ble det opplyst at vannet samles i en plastbøtte. Det ble opplyst at vannet renner over kanten av bøtta når den er full. Det ble også opplyst at det til tider kan samles biologisk materiale i bøtta under innsamlingen.

Skitt i prøvetakeren på plattform syd og biologisk materiale i prøvetakeren ved plattform nord kan være feilkilder til analyseresultatene

9. Andre forhold

Virksomheten har gjennomført en miljørisikovurdering, der potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft er kartlagt. Hendelsen med størst risiko er vurdert til å være lekkasje av drivstoff til grunnen, ved bunkring av besøkende fly med bakovervendte vinger. Det er foreslått flere nye risikoreducerende tiltak, men virksomheten har ikke tatt beslutning om hva som skal velges. Miljørisikovurderingen ligger nå til godkjenning hos ledelsen i Forsvarsbygg.

Under tilsynet opplyste virksomheten at de planlegger å ta prøver av brannskummet i hangarene, for undersøkelser av PFOS. Miljødirektoratet pålegger virksomheten å oversende resultatene av analysene til oss.

Ved Gardermoen flystasjon foretas ikke avising av fly med bruk av kjemikalier. Ved behov for kjemisk avising, foregår dette i regi av Avinor ved Oslo lufthavn.

10. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) med underliggende forskrifter

- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)